

Kunngearfiup Danmarkip Naalakkersuisut peqatigalugit Canadap naalakkersuisuinik ulloq 14. juni 2022-imi Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni imaani killeqarfimmik nunamilu killeqarfimmik Kalaallit Nunaata isumaqatigiissuteqarnerata atuutsilersinnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

(Nunanut Allanut, Inuussutissarsiornermut Niuernermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Kunngearfiup Danmarkip Naalakkersuisut peqatigalugit Canadap naalakkersuisuinik ulloq 14. juni 2022-imi Kalaallit Nunaata Canadallu akornanni imaani killeqarfimmik nunamilu killeqarfimmik siullermeerluni Kalaallit Nunaata isumaqatigiissuteqarnerata atuutsilersinnissaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut oqaluttuarisaanitsinnut immikkut pingaarutillip saqqummiunnissaa Naalakkersuisut sinnerlugit nuannaarutigaa.

Canadap aamma Kunngearfiup Danmarkip 1971-imi marluullutik Tartupaluk oqartussaaffigalugu eqqumaffigeqqaat. 2005-imiilli Canadamik isumaqatiginninniartoqalerpoq tamannalu 2018-imi Ilulissanit nalunaarutip ukiunik qulinngortorsiorluni nalliuttorsiuutigineqarnerani sakkortusineqarpoq. Suleqatigiissitat nunatsinneersut, Canadameersut aamma Kunngearfik Danmarkimeersut Tartupaluk pillugu naleqquttumik aaqqiissuteqarput.

Tartupaluk nunatta Canadallu akornanni Kennedy Kanalenimiippoq qeqertarlu qangaaniilli aamma oqaluttuarisaanermi nunatsinni naggueqatigiinnut Inunnut pingaaruteqarsimavoq, ingammik Avanersuarmi innuttaasunut Inughuarnut aamma Nunavumi Inunnut. Avanersuarmut tunngatillugu inaarutaasumik isumaqatigiissuteqartoqannginnerani Naalakkersuisut najukkani innuttaasut isumasorsimavaat. Akerlianik nalilerneqarluni qeqertap nunat pillugit politikkimut aamma inissisimaffiata pingaaruteqassusaanut tunngatillugu nunarsuarmi annerusumik pingaaruteqanngittoq. Nunat killeqarfiisa ungaluukkorsorneqarnissaat imaluunniit tamatuma assigisaanik qeqertami taassumaluunniit eqqaani angallannermik killilersuineramik pisoqarnissaa naatsorsuutigineqanngilaq, aamma sumiiffia pissutigalugu.

Isumaqatigiissuttip 14. juni 2022-meersup oqaasertaani illua´tungeriit avitsinissami titarnerup sumiiffissaa isumaqatigiissutigaat taamaalillunilu immap naqqa tasassumalu pisuussutai kangilliit nunatsinnut tutsinneqassapput taavalu titarnerup kitaa´tungaa Canadamut tutsinneqassalluni. Tamatuma saniatigut illua´tungeriit nunaviup aariaata avalliup killeqarfianik aalajangersaanissamut pingaarutilimmik CLCS-imit siunnersuutinik suliassami sularinninnissaaq aamma isumaqatigiissutigaat.

Isumaqatiginninniarnerni Tartupaluup oqartussaaffigineqarnera pillugu iluarsiiisoqarsinnaasimavoq nunarpullu siullerpaamik killeqarfeqalerluni, tassunga ilanngullugit nunarsuarmi immami killeqarfiit isorartunersaat 3.962 km-inik isorartussusilik aamma nunarsuarmi nunami qeqertami killeqarfiit naannersaat 1,2 km-isut isorartutigisoq.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuut inaarutaasumik akuerineqarpat Naalakkersuisunit Danmarkimi naalakkersuisut Inatsisartut aalajangiinerat pillugu ilisimatinneqassapput. Danmarkimi naalakkersuisut

Kunngearfimmi killeqarfilerngusaannernut akisussaasutut oqartussaasut, isumaqatigiissut Folketingimut saqqummiutissavaat, tassanilu Kunngearfik sinnerlugu isumaqataaffigineqassaaq. Canadap tungaanit tasamani naalakkersuisut isumaqatigiissut Canadami inatsisartunut aamma akuersissutigisassanngorlugu saqqummiunniarpaat.

Taamatut oqaasertalerlugu siunnersuut akuerineqassasoq inassutigineqarpoq.